

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (L-Ewwel Awla)

tat-23 ta' Frar 2006(*)

"Libertà ta' l-istabbiliment – Taxxa fuq il-kumpanniji – Dritt ta' kumpannija parent li tnaqqas l-ispejje? konnessi ma' l-ishma tag?ha – Nuqqas ta' dritt ta' tnaqqis ta' l-ispejje? ta' finanzjament li g?andhom rabta ekonomika ma' dividendi e?entati mit-taxxa – Dividendi mqassma minn sussidjarja indiretta stabbilità fi Stat Membru ie?or differenti minn dak ta' l-uffi??ju re?istrat tal-kumpannija parent"

Fil-kaw?a C-471/04

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skond l-Artikolu 234 KE, imressqa mill-Bundesfinanzhof (l-?ermanja), permezz ta' De?i?joni ta' l-14 ta' Lulju 2004, li waslet quddiem il-Qorti tal-?ustizzja fil-5 ta' Novembru 2004, fil-kaw?a

Finanzamt Offenbach am Main-Land

vs

Keller Holding GmbH,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (L-Ewwel Awla),

komposta minn P. Jann, President ta' l-Awla, N. Colneric, K. Lenaerts (Relatur), E. Juhász u E. Levits, Im?allfin,

Avukat ?enerali: M. Poiares Maduro,

Re?istratur: B. Fülöp, Amministratur,

wara li rat il-pro?edura miktuba u wara s-seduta ta' l-1 ta' Di?embru 2005,

wara li rat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

- g?al Finanzamt Offenbach am Main-Land, minn V. Hageböck, b?ala a?ent,
- g?al Keller Holding GmbH, minn K. Friedrich u H. Rehm, conseillers fiscaux, kif ukoll minn J. Nagler, Rechtsanwalt,
- g?all-Gvern ?ermani?, minn N. Wunderlich u U. Forsthoff, b?ala a?enti,
- g?all-Gvern tar-Renju Unit, minn C. Jackson, b?ala a?ent, assistita minn S. Moore u J. Stratford, barristers,
- g?all-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej, minn R. Lyal u K. Gross, b?ala a?enti,

wara li rat id-de?i?joni li ttie?det, wara li semg?et lill-Avukat ?enerali, li tidde?iedi l-kaw?a ming?ajr konkluzjonijiet,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni ta' l-Artikolu 52 tat-Trattat KE (li sar, wara emenda, l-Artikolu 43 KE), l-Artikolu 58 u l-Artikolu 73 B tat-Trattat KE (li saru l-Artikoli 48 KE u 56 KE).

2 Din it-talba għet ippreżentata fil-kuntest ta' kawża bejn Finanzamt Offenbach am Main-Land u Keller Holding GmbH (iktar 'il quddiem "Keller Holding"), kumpannija soċjetta kollha kemm hi għat-taxxa fil-ġermanja, dwar in-nuqqas ta' dritt ta' tnaqqis fiskali ta' l-ispejje ta' finanzjament li għandhom rabta ekonomika ma' dividendi li tallsu lilha minn sussidjarja indiretta stabbilita fl-Awstrija.

Il-kuntest ġuridiku

Il-Ftehim dwar iż-żona Ekonomika Ewropea

3 L-Artikolu 6 tal-Ftehim dwar iż-żona Ekonomika Ewropea, tat-2 ta' Mejju 1992 (ĠU 1994, L 1, p. 3, iktar 'il quddiem il-"Ftehim ĠEE"), jipprovdi:

"Mingajr preżudizzju għall-iżviluppi futuri ta' każistika, id-disposizzjonijiet ta' dan il-ftehim, sa fejn dawn huma identiċi fis-sustanza ma' regoli korrispondenti tat-Trattat li jstabilixxi l-Komunità Ekonomika Ewropea u t-Trattat li jstabilixxi il-Komunità Ewropea tal-Faħam u l-Azzar u għall-atti adottati fl-applikazzjoni ta' dawn iż-żewġ trattati, iridu, fl-implimentazzjoni u applikazzjoni tagħhom, ikunu interpretati b' konformità mas-sentenzi rilevanti tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej mogħtija qabel id-data tal-firma ta' dan il-ftehim."

4 L-Artikolu 31(1) tal-Ftehim ĠEE jgħid hekk:

"Fl-Istruttura tad-disposizzjonijiet ta' dan il-ftehim, ma jstax ikun hemm l-ebda restrizzjonijiet fuq il-libertà ta' stabbiliment ta' ġittadini ta' Stat Membru tal-KE jew Stat tal-EFTA fit-territorju ta' iżaddieor minn kwalunkwe minn dawn l-Istati. Dan japplika wkoll għat-twaqqif ta' aġenziji, fergħat jew sussidjarji minn ġittadini ta' kwalunkwe Stat Membru tal-KE jew stat tal-EFTA stabbilit fit-territorju ta' kwalunkwe minn dawn l-Istati.

Libertà ta' stabbiliment tinkludi d-dritt li jagħmlu u jwettqu attivitajiet bħala persuni li jaħdmu għal rashom u li jitwaqqaf u jiġu operati impriġi, partikolarment kumpanniji jew ditti li jaqgħu fit-tifsira tal-Artikolu 34, it-tieni paragrafu, ta't il-kondizzjonijiet ipprovduti għa-ġittadini tagħha stess, mill-liġi tal-pajjiż fejn tali stabbiliment jiġi effettwat, suġġett għad-disposizzjonijiet tal-Kapitolu 4."

5 L-Artikolu 34 tal-Ftehim ĠEE jgħid hekk:

" Kumpanniji jew ditti mwaqqfa skond il-liġi ta' Stat Membru tal-KE jew Stat tal-EFTA u li għandhom l-uffiġju ta' reżistrazzjoni, amministrazzjoni ċentrali jew post ewlieni tan-negozju fit-territorju tal-Partijiet Kontraenti jrid, għall-fini ta' dan il-Kapitolu, ikun trattat bl-istess mod bħall-persuni naturali li huma ġittadini tal-Istati Membri tal-KE jew tal-Istati tal-EFTA.

'Kumpanniji jew ditti' tfisser kumpanniji jew ditti kostitwiti ta't il-liġi ġivili jew kummerġjali, inkluġi soġġetajiet koperattivi, u persuni oħra legali regolati minn liġi pubblika jew privata, bl-eżċezzjoni ta' dawk li joperaw mingajr l-iskop li jagħmlu l-qliegħ."

Il-leġiżlazzjoni Komunitarja

6 Skond l-Artikolu 4(1) u (2) tad-Direttiva tal-Kunsill 90/435/KEE, tat-23 ta' Lulju 1990 dwar is-

sistema komuni tat-tassazzjoni li tapplika fil-ka? tal-kumpanniji [parent] u sussidjarji ta' Stati Membri differenti (?U L 225, p. 6):

"1. Meta kumpannija [parent], bis-sa??a ta' l-asso?jazzjoni tag?ha mal-kumpannija sussidjarja tag?ha, tir?ievi profitti mqassma, l-Istat tal-kumpannija [parent] g?andu, g?ajr meta din ta' l-a??ar ti?i llikwidata, jew:

- i?omm lura milli jintaxxa dawn il-profitti, jew,
- jintaxxa dan il-qlig? filwaqt li jawtorizza lill-kumpannija [parent] biex tnaqqas mill-ammont tat-taxxa mist?oqqa dak il-frazzjon tat-taxxa fuq il-korporazzjonijiet im?allas mill-kumpannija sussidjarja li jkollu x'jaqsam ma' dawn il-profitti [...].

2. Madankollu, kull wie?ed mill-Istati Membri g?andu j?omm il-g?a?la li jipprovdi illi kull impost li jkollu x'jaqsam ma' l-ishma u kull telf li jirri?ulta mit-tqassim tal-qlig? tal-kumpannija sussidjarja jistg?u ma jitnaqqasux mill-profitti taxxabli tal-kumpannija [parent]. [...]"

Il-Konvenzjoni bejn ir-Repubblika Federali tal-?ermanja u r-Repubblika ta' l-Awstrija sabiex ti?i evitata t-taxxa doppja

7 L-Artikolu 15 tal-Konvenzjoni konklu?a fl-4 ta' Ottubru 1954 bejn ir-Repubblika Federali tal-?ermanja u r-Repubblika ta' l-Awstrija, sabiex ti?i evitata t-tassazzjoni doppja fil-qasam tat-taxxa fuq id-d?ul u fuq il-kapital u fil-qasam ta' taxxa kummer?jali u taxxa fuq l-art (iktar 'il quddiem il-"Konvenzjoni fiskali"), tipprovdi li "[...] l-Istat ta' residenza je?enta d-d?ul li ?ej mid-distribuzzjoni ta' dividendi li kumpannija residenti f'dan l-Istat tir?ievi minn kumpannija o?ra stabbilita fl-istat l-ie?or u li l-kapital tag?ha jappartjeni direttament lill-ewwel wa?da sa livell ta' g?all-inqas 10 %".

Il-le?i?lazzjoni nazzjonali

8 L-Artikolu 8 (b)(1) tal-li?i ta' l-1991 dwar it-taxxa fuq il-kumpanniji (Körperschaftsteuergesetz 1991, iktar 'il quddiem il-"KStG"), intitolat "Ishma f'kumpanniji barranin", tipprovdi li d-dividendi li kumpannija so??etta kollha kemm hi g?at-taxxa tir?ievi minn kumpannija so??etta kollha kemm hi g?at-taxxa ma jittie?dux in kunsiderazzjoni fil-kalkolu ta' l-istima tat-taxxa sakemm il-parti tal-kapital proprju li ?ej minn d?ul barrani e?entat "huwa kkunsidrat li huwa u?at g?al dan il-g?an".

9 Din id-dispo?izzjoni tippermetti b'mod partikulari lill-kumpannija so??etta kollha kemm hi g?at-taxxa fil-?ermanja li ter?a' tqassam fi ?dan il-grupp li fih hija tappartjeni dividendi li hija r?eviet minn kumpanniji stabbiliti fl-Awstrija, li huma stess huma e?enti mit-taxxa fil-?ermanja b'mod konformi ma' l-Artikolu 15 tal-Konvenzjoni fiskali, ming?ajr ma dividendi b'hekk imqassma mill-?did jaqg?u fl-istima tat-taxxa tal-kumpannija li r?evithom.

10 F'sitwazzjoni purament nazzjonali, id-dividendi li kumpannija so??etta kollha kemm hi g?at-taxxa fil-?ermanja tqassam lill-kumpannija o?ra taxxabli kollha kemm hi jaqg?u, g?al din ta' l-a??ar, fl-istima tat-taxxa fuq il-kumpanniji. Madankollu, sabiex ti?i evitata taxxa doppja tal-profitti mqassma, l-Artikolu 36(2)(3) tal-li?i ta' l-1990 dwar it-taxxa fuq id-d?ul (Einkommensteuergesetz 1990, iktar 'il quddiem il-"EStG") jipprovdi li t-taxxa m?allsa minn kumpannija taxxabli kollha kemm hi u li tqassam dividendi hija imposta fuq it-taxxa dovuta mill-azzjonista li jir?ievi d-dividendi. Konsegwentement, anki jekk dawn jaqg?u fl-istima tat-taxxa tal-kumpanniji so??etti kollha kemm huma g?at-taxxa fil-?ermanja, dawn ta' l-a??ar huma e?enti mit-taxxa fuq id-dividendi r?evuti permezz ta' l-effett tal-metodu tal-qtug? kontra t-taxxa di?a' m?allsa.

11 L-Artikolu 3(c) ta' l-EStG jipprovdi li, safejn huma g?andhom rabta ekonomika diretta mal-profitti mhux taxxabli, l-ispejje? ma jistg?ux jitnaqqas b?ala spejje? sabiex ti?i stabbilita l-istima

tat-taxxa.

12 Bis-sa??a ta' din id-dispo?izzjoni, moqrija flimkien ma' l-Artikolu 8(b)(1) tal-KStG, il-projbizzjoni tat-tnaqqis ta' l-ispejje? g?al finanzjament relatati ma' ishma f'kumpanija ma tapplikax fin-nuqqas ta' dividendi mqassma ta?t is-sistema ta' l-e?enzjoni tat-taxxi. Min-na?a l-o?ra, jekk dividendi huma mqassma ta?t sistema b?al din, ta' l-ispejje? g?al finanzjament relatati ma' l-ishma ma jistg?ux jitnaqqsu fil-proporzjon fejn huma jirrigwardaw dawn id-dividendi.

Il-kaw?a prin?ipali u d-domanda preliminari

13 Mill-1993 sa l-1995, Keller Holding, billi kellha l-uffi??ju re?istrat tag?ha u t-tmexxija tag?ha fit-territorju ?ermani?, ?ammet b?ala membru uniku, b'mod partikulari, l-ishma ta' kumpanija o?ra stabbilita fil-?ermanja, Keller Grundbau GmbH (iktar 'il quddiem "Keller Grundbau"). Min-na?a tag?ha, din ta' l-a??ar kienet ??omm l-ishma kollha ta' kumpanija stabbilita fl-Awstrija, Keller Grundbau GmbH Wien (iktar 'il quddiem "Keller Wien").

14 Fis-snin 1994 u 1995, Keller Wien qassmet dividendi li, b'mod konformi mad-dispo?izzjonijiet tal-Konvenzjoni fiskali, ?ew ir?evuti ta?t is-sistema ta' l-e?enzjoni tat-taxxi minn Keller Grundbau, li min-na?a tag?ha ttrasferithom lill-Keller Holding. Bis-sa??a ta' l-Artikolu 8(b)(1) tal-KStG, id-dividendi mqassma mill-?did b'dan il-mod ma ttie?dux in kunsiderazzjoni sabiex ti?i stabbilita l-istima tat-taxxa fuq il-kumpaniji li g?aliha Keller Holding kienet su??etta.

15 Din ta' l-a??ar naqqset b?ala spejje? it-total ta' l-interessi fuq il-kapital li hija ssefffet g?all-finijiet ta' l-akkwist ta' l-ishma f'Keller Grundbau kif ukoll ta' l-ispejje? ta' tmexxija konnessi mag?ha. Il-Finanzamt Offenbach-Stadt, li ta?tha kienet taqa' dak i?-?mien Keller Holding g?al dak li g?andu x'jaqsam mat-taxxa fuq il-kumpaniji, rrifjutat it-tnaqqis ta' l-imsemmija spejje?, bis-sa??a tad-dispo?izzjonijiet ta' l-Artikoli 8(b)(1) tal-KStG u 3(c) ta' l-EStG flimkien, safejn dawn l-ispejje? kienu jirreferu g?ad-dividendi e?entati mit-taxxi, b'mod partikolari dawk provenjenti minn Keller Wien.

16 Keller Holding ippre?entat rikors quddiem il-Hessische Finanzgericht, li hija laqq?et g?al dak li jirrigwarda l-avvi? ta' impo?izzjoni li jirreferi g?as-snin 1994 u 1995. Din il-qorti fil-fatt idde?idiet li l-le?i?lazzjoni nazzjonali in kwistjoni kienet tmur kontra l-Artikoli 52, 58 u 73 B tat-Trattat.

17 Sussegwentement, il-Finanzamt Offenbach am Main-Land (iktar 'il quddiem il-"Finanzamt") saret kompetenti g?al dak li jirrigwarda l-impo?izzjoni ta' Keller Holding. Hija g?alhekk ippre?entat rikors g?al "Revi?joni" quddiem il-Bundesfinanzhof kontra s-sentenza ta' Hessische Finanzgericht li tat ra?un lil din il-kumpanija.

18 Il-Bundesfinanzhof tikkonstata li peress li d-dividendi m?allsa lill-kumpanija *parent* so??etta kollha kemm hi g?at-taxxa fil-?ermanja minn sussidjarja indiretta tag?ha stabbilita fl-Awstrija huma esklu?i mill-istima tat-taxxa li g?aliha hija so??etta din il-kumpanija *parent*, b'applikazzjoni ta' l-Artikoli 8(b)(1) tal-KStG u 3(c) ta' l-EStG, l-ispejje? marbuta ma' l-ishma ta' din ta' l-a??ar ma jistg?ux jitnaqqsu safejn huma jirreferu g?ad-dividendi e?entati mit-taxxa. Min-na?a l-o?ra, id-dividendi li kumpanija taxxabli kollha kemm hi fil-?ermanja tir?ievi minn sussidjarja indiretta stabbilita fit-territorju ?ermani? huma inklu?i fl-istima tat-taxxa dovuta mill-kumpanija benefi?jarja u l-ispejje? konnessi ma' l-ishma ta' din huma spejje? li jistg?u jitnaqqsu, anki jekk, min?abba l-impo?izzjoni tat-taxxa m?allsa mill-kumpanija li tqassam id-dividendi fuq it-taxxa dovuta mill-azzjonista li tir?ievi d-dividendi, il-kumpaniji so??etti kollha kemm huma g?at-taxxa fil-?ermanja huma, fir-realtà, e?enti mit-taxxa fuq id-dividendi m?allsa minn kumpaniji o?ra stabbiliti fil-?ermanja.

19 F'dawn i?-?irkustanzi, il-Bundesfinanzhof idde?idiet li tissospendi l-pro?edimenti u li tag?mel

is-segweni domanda għal deċiżjoni preliminari lill-Qorti tal-Ġustizzja:

"Huwa kompatibbli mad-dispożizzjonijiet ta' l-Artikoli 52 u 58 tat-Trattat flimkien [...], kif ukoll ma' l-Artikolu 73 B tat-Trattat [...] li l-ispejje ta' finanzjament magħmula minn kumpannija u li għandhom rabta ekonomika diretta ma' profitti mhux taxxabli fit-territorju nazzjonali, provenjenti mill-ishma f'kumpannija li għandha s-sede tagħha fi Stat Membru ieor, ma jistgħux jitnaqqsu b'ala spejje? ?lief fejn l-ebda profitt ma ?ie mqassam fuq ba?i e?entata mit-taxxi abba?i ta' l-imsemmija ?amma ta' ishma?"

Fuq id-domanda preliminari

20 Permezz tad-domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk id-dispożizzjonijiet tat-Trattat KE dwar il-libertà ta' l-istabbiliment u tal-moviment liberu tal-kapital jipprekludux le?il-lazzjoni ta' Stat Membru li teskludi t-tnaqqis fiskali favur kumpannija *parent* so?etta kollha kemm hi għat-taxxa f'dan l-Istat, ta' spejje ta' finanzjament konnessi ma' dividendi li huma e?enti mit-taxxa min?abba l-fatt li huma provenjenti minn sussidjarja indiretta stabbilita fi Stat Membru ieor.

Osservazzjonijiet preliminari

21 Jirri?ulta mid-deċiżjoni tar-rinviju li t-tnaqqis, abba?i ta' l-e?er?izzju ta' 1994 u 1995, ta' l-ispejje ta' finanzjament relatati ma?-?amma ta' ishma ta' Keller Holding f'Keller Grundbau ?ie rrifjutat safejn dawn kienu konnessi mad-dividendi m?allsa minn sussidjarja indiretta stabbilita fl-Awstrija lil sussidjarja ?ermani?a u m?allsa lura minn din ta' l-a??ar lill-kumpannija *parent*.

22 Je?tie? li mill-bidu ti?i rrifjutata l-argumentazzjoni ta' Finanzamt Offenbach am Main-Land kif ukoll tal-Gvernijiet tal-?ermanja u tar-Renju Unit, li l-kawza prin?ipali tikkon?erna sitwazzjoni purament interna għal Stat Membru b'mod li mhemmx lok li ji?u interpretati d-dispożizzjonijiet tat-Trattat KE dwar il-libertà ta' l-istabbiliment u tal-moviment liberu tal-kapital.

23 Fil-fatt, għalkemm huwa veru li l-kaw?a prin?ipali tikkon?erna kumpannija *parent* li għandha l-uffi??ju re?istrat fil-?ermanja li tikkontesta d-deċiżjoni ta' l-amministrazzjoni fiskali ?ermaniza li rrifjutatilha l-benefi??ju tat-tnaqqis ta' l-ispejje magħmula għall-finijiet ta' akkwist ta' ishma f'sussidjarja stabbilita ukoll fil-?ermanja, xorta jibqa' l-fatt li din id-deċiżjoni hija bba?ata fuq il-le?il-lazzjoni nazzjonali li teskludi t-tnaqqis ta' l-imsemmija spejje min?abba rabta ekonomika diretta li allegatament te?isti bejn dawn u d-dividendi m?allsa minn sussidjarja indiretta stabbilita fl-Awstrija u li, b'ala tali, huma e?enti mit-taxxa fuq il-kumpanniji fil-?ermanja, skond l-Artikolu 15 tal-Konvenzjoni fiskali.

24 Peress li l-le?il-lazzjoni in kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali tapplika għal sitwazzjonijiet li għandhom rabta mal-kummer? intrakomunitarju, il-problema li to?ro? minn din il-kaw?a tista' taqa' ta?t id-dispożizzjonijiet tat-Trattat dwar il-libertajiet fundamentali (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-15 ta' Di?embru 1982, Oosthoek's Uitgeversmaatschappij, 286/81, ?abra p. 4575, punt 9, u tal-15 ta' Mejju 2003, Salzmann, C?300/01, ?abra p. l?4899, punt 32).

25 Minbarra dan, għandu ji?i mfakkar li r-Repubblika ta' l-Awstrija ssie?bet ma' l-Unjoni Ewropea fl-1 ta' Jannar 1995. Jirri?ulta li, safejn il-kaw?a prin?ipali tikkon?erna fatti li se??ew fl-1994, it-Trattat ma kienx japplika għal dan l-Istat.

26 Madankollu hija l-Qorti tal-Ġustizzja li trid tforni lill-qorti nazzjonali l-elementi kollha ta' interpretazzjoni rilevanti tad-dritt Komunitarju li jistgħu jintu?aw fil-qtug? tal-kaw?a pendenti quddiemha, kemm jekk għamlet u kemm jekk ma għamlitx referenza għalihom fid-domandi tagħha (ara, b'mod partikulari, is-sentenzi ta' l-4 ta' Marzu 1999, Consorzio per la tutela del formaggio

Gorgonzola, C?87/97, ?abra p. I?1301, punt 16, u tas-7 ta' Settembru 2004, Trojani, C?456/02, ?abra p. I?7573, punt 38).

27 Konsekwentement, kif isostnu Keller Holding u l-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej, hemm lok li jittie?du in kunsiderazzjoni, safejn it-talba g?al de?i?joni preliminari tikkon?erna fatti li jmorru lura g?all-1994, id-dispo?izzjonijiet tal-Ftehim ?EE dwar il-libertà ta' l-istabbiliment u l-moviment liberu tal-kapital, li kienu japplikaw g?ar-Repubblika Federali tal-?ermanja u r-Repubblika ta' l-Awstrija mill-1 ta' Jannar 1994 u sa' l-adezzjoni tar-Repubblika ta' l-Awstrija ma' Unjoni Ewropea.

Fuq l-interpretazzjoni tad-dispo?izzjonijiet relattivi g?al-libertà ta' stabbiliment

28 Preliminarjament, g?andu ji?i mfakkar li, bis-sa??a ta' ?urisprudenza kostanti, g?alkemm it-taxxa diretta taqa' ta?t il-kompetenza ta' l-Istati Membri, madankollu, dawn ta' l-a??ar iridu je?er?itaw din b'osservanza tad-dritt Komunitarju (is-sentenzi tad-29 ta' April 1999, Royal Bank of Scotland, C?311/97, ?abra p. I?2651, punt 19, u tas-7 ta' Settembru 2004, Manninen, C?319/02, ?abra p. I?7477, punt 19).

29 Il-libertà ta' l-istabbiliment, li l-Artikolu 52 tat-Trattat jirrikonoxxi li?-?ittadini Komunitarji u li jinkludi d-dritt li tibda' u te?er?ita attivitajiet b?ala persuna li ta?dem g?al rasa, kif ukoll li tikkostitwixxi u tmexxi impri?i, ta?t l-istess kundizzjonijiet b?al dawk stipulati fil-li?ijiet tal-pajji? ta' l-istabbiliment g?a?-?ittadini tieg?u stess, tinkludi, skond l-Artikolu 58 tat-Trattat, g?all-kumpanniji jew ditti stabbiliti skond il-li?ijiet ta' Stat Membru u li jkollhom l-uffi??ju re?istrat jew it-tmexxija ?entrali jew is-sede prin?ipali ?ewwa l-Komunità, id-dritt li je?er?itaw l-attività tag?hom fl-Istat Membru kkon?ernat permezz ta' sussidjarja, ta' ferg?a jew ta' a?enzija (sentenza tal-21 ta' Settembru 1999, Saint-Gobain ZN, C?307/97, ?abra. p. I-6161, punt 35).

30 Minbarra dan, anki jekk, skond il-kliem tag?hom, id-dispo?izzjonijiet relatati mal-libertà ta' l-istabbiliment huma inti?i sabiex jassiguraw il-benefi??ju tat-trattament nazzjonali fl-Istat Membru ospitanti, dawn jipprojbixxu wkoll li l-Istat ta' ori?ini jostakola l-istabbiliment ta' wie?ed mi?-?ittadini tieg?u jew ta' kumpannija mwaqqfa skond il-le?i?lazzjoni tieg?u fi Stat Membru ie?or (is-sentenza tas-16 ta' Lulju 1998, ICI, C-264/96, ?abra p. I-4695, punt 21).

31 B'mod konformi mal-le?i?lazzjoni in kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, id-dividendi m?allsa minn sussidjarja indiretta u mqassma mill-?did lill-kumpannija *parent* permezz ta' sussidjarja ta' din ta' l-a??ar jaqg?u fl-istima tat-taxxa dovuta minn din il-kumpannija *parent* meta l-kumpanniji kollha kkon?ernati huma su??etti kollha kemm huma g?at-taxxa fil-?ermanja. Madankollu, permezz tal-metodu tal-kalkolu tat-taxxa di?à m?allsa, dawn id-dividendi huma, fir-realtà, e?enti mit-taxxa.

32 Min-na?a l-o?ra, id-dividendi m?allsa ta?t l-istess kundizzjonijiet minn sussidjarja indiretta stabbilita fl-Awstrija huma, b'mod konformi ma' l-Artikolu 15 tal-Konvenzjoni fiskali, direttament e?enti minn taxxa u g?alhekk ma jaqg?ux fl-istima tat-taxxa dovuta mill-kumpannija *parent* so??etta kollha kemm hi g?at-taxxa fil-?ermanja.

33 Peress li, b'mod konformi ma' l-Artikolu 3 c ta' l-EStG, spejje? li g?andhom rabta ekonomika diretta ma' profitti mhux taxxabli ma jistg?ux jitnaqqsu b?ala spejje?, l-ispejje? ta' finanzjament mag?mula minn kumpannija *parent* so??etta kollha kemm hi g?at-taxxa fil-?ermanja u li g?andha indirettament ?amma ta' ishma f'sussidjarja stabbilita fl-Awstrija ma jistg?ux jitnaqqsu safejn dawn huma konnessi ma' dividendi m?allsa minn din ta' l-a??ar u mqassma mill-?did lill-kumpannija *parent* ta?t is-sistema ta' l-e?enzjoni tat-taxxi. Min-na?a l-o?ra, fil-ka? fejn il-kumpanniji kollha kkon?ernati huma su??etti g?at-taxxa fil-?ermanja, nefqiet b?al dawn jistg?u jitnaqqsu kollha kemm huma. Fil-fatt, f'dak il-kaz, id-dividendi mqassma jaqg?u fl-istima tat-taxxa li g?aliha l-kumpannija azzjonista hija su??etta, anki jekk fir-realtà, dawn huma ukoll e?entati mit-taxxa.

34 Jirri?ulta li l-po?izzjoni fiskali ta' kumpannija li g?andha sussidjarja indiretta fl-Awstrija, b?alma hi l-konvenuta fil-kaw?a prin?ipali, hija inqas favorevoli minn dik li kien ikun hemm kieku dik is-sussidjarja indiretta kienet stabbilita fil-?ermanja. Huwa veru li, fi?-?ew? ka?ijiet, id-dividendi setg?u ji?u ttrasferiti fi ?dan il-grupp ming?ajr ma jkunu ntaxxati min?abba, rispettivament, l-e?enzjoni tad-dividendi m?allsa mill-kumpanniji stabbiliti fl-Awstrija skond il-Konvenzjoni fiskali jew, fil-ka? fejn is-sussidjarja indiretta hija stabbilita fil-?ermanja, mill-metodu tal-kalkolu tat-taxxa di?à m?allsa mill-kumpannija li tkun qassmet dividendi fuq it-taxxa dovuta mill-kumpannija li r?evithom. Madankollu, huwa biss fil-ka? fejn is-sussidjarja indiretta hija stabbilita fit-territorju nazzjonali li l-ispejje? ta' finanzjament, li g?andhom rabta ekonomika mad-dividendi m?allsa minn din ta' l-a??ar, jistg?u totalment jitnaqqsu.

35 Fid-dawl ta' din id-differenza ta' trattament, kumpannija *parent* tista' ti?i disswa?a milli twettaq l-attivitajiet tag?ha permezz ta' sussidjarji jew ta' sussidjarji indiretti stabbiliti fi Stat Membru ie?or (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-18 ta' Settembru 2003, Bosal, C?168/01, ?abra p. l?9409, punt 27).

36 Madankollu, il-Gvern Germani? u l-Gvern tar-Renju Unit isostnu li, minn na?a, differenza ta' trattament b?al din ma tikkostitwixxix restrizzjoni g?al-libertà ta' l-istabbiliment peress li s-sitwazzjoni ta' kumpannija *parent* stabbilita fi Stat Membru li g?andha sussidjarja indiretta li s-sede tag?ha tinsab fl-istess Stat mhijiex komparabbli ma' dik ta' kumpannija *parent* li s-sussidjarja indiretta tag?ha hija stabbilita fi Stat Membru ie?or. Huma jsostnu li, filwaqt li d-dividendi m?allsa minn sussidjarja indiretta nazzjonali jaqg?u fil-ba?i ta' impo?izzjoni tal-kumpannija *parent*, id-dividendi m?allsa minn sussidjarja indiretta Awstrijaka huma e?entati mit-taxxa. Il-limitazzjoni tat-tnaqqis ta' l-ispejje? ta' finanzjament tkun il-korollarju tan-natura mhux taxxabli tad-dividendi li ?ejjin minn barra. Il-fatt li Keller Holding ma tibbenefikax mill-metodu ta' impo?izzjoni fiskali jirri?ulta mi?-?irkostanza li Keller Wien hija stabbilita fl-Awstrija u, g?alhekk, hija su??etta g?at-taxxa fuq il-kumpanniji Awstrija?i. G?alhekk, din ta' l-a??ar, bid-differenza ta' sussidjarja indiretta stabbilita fil-?ermanja, ?allset it-taxxa fuq il-kumpanniji lill-awtoritajiet Awstrija?i u mhux lill-awtoritajiet ?ermani?i.

37 F'dan ir-rigward, g?andu jing?ad li, g?al dak li jirrigwarda l-impo?izzjoni tad-dividendi ri?evuti, il-kumpanniji *parent* taxxabli kollha kemm huma g?at-taxxa fil-?ermanja jinsabu f'sitwazzjoni simili, kemm jekk huma jir?ievu dividendi ta' sussidjarja indiretta stabbilita f'dan l-Istat Membru u kif ukoll jekk huma jir?ievu dividendi ta' sussidjarja indiretta li g?andha l-uffi??ju re?istrat tag?ha fl-Awstrija. Fil-fatt, fi?-?ew? ka?ijiet, id-dividendi ri?evuti mill-kumpannija *parent* huma, fir-realtà, e?entati mit-taxxa. Konsegwentement, limitazzjoni tat-tnaqqis ta' l-ispejje? ta' finanzjament fil-ka? ta' kumpannija *parent* – b?ala korollarju tan-nuqqas ta' impo?izzjoni tad-dividendi – li jaffettwaw biss id-dividendi li ?ejjin minn barra ma tirriflettix differenza tas-sitwazzjoni tal-kumpanniji *parent* skond is-sussidjarja indiretta mi?muma minn dawn ta' l-a??ar fis-sede tag?hom fil-?ermanja jew fi Stat Membru ie?or.

38 Il-fatt li s-sussidjarji indiretti stabbiliti fl-Awstrija mhumiex assu??ettati g?at-taxxa fuq il-

kumpanniji fil-?ermanja, mhuwiex rilevanti f'dan ir-rigward. Fil-fatt, id-differenza ta' trattament fiskali in kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali tikkon?erna l-kumpanniji *parent* skond jekk huma g?andhomx jew le sussidjarji indiretti fil-?ermanja, g?alkemm dawn il-kumpanniji *parent* huma kollha stabbiliti f'dan l-Istat Membru. Issa, g?al dak li jikkon?erna s-sitwazzjoni fiskali ta' dawn ta' l-a??ar fir-rigward tad-dividendi m?allsa mis-sussidjarji indiretti, je?tie? li ji?i kkonstatat li dawn ma jag?tux lok g?al ?bir ta' taxxa a karigu tal-kumpanniji *parent*, kemm jekk ?ejjin minn sussidjarji indiretti taxxabli fil-?ermanja u kif ukoll jekk ?ejjin minn dawk taxxabli fl-Awstrija.

39 Min-na?a l-o?ra, billi g?amli referenza g?as-sentenzi tat-28 ta' Jannar 1992, Bachmann (C-204/90, ?abra p. l-249) u Il-Kummissjoni vs Il-Bel?ju (C?300/90, ?abra p. l-305), il-Gvern ?ermani? u l-Gvern tar-Renju Unit isostnu li l-le?i?lazzjoni fiskali in kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali hija o??ettivament ?ustifikata min?abba n-ne?essità li tin?amm il-koerenza tas-sistema fiskali nazzjonali. Hemm rabta diretta, fil-kuntest ta' l-istess impo?izzjoni, bejn l-g?oti ta' vanta?? fiskali, ji?ifieri t-tnaqqis ta' l-ispejje? ta' finanzjament marbuta ma' l-ishma akkwistati minn kumpannija f'kumpannija o?ra, u l-kumpens ta' dan il-vanta?? permezz ta' tnaqqis fiskali, f'dan il-ka? l-impo?izzjoni ta' dividendi mqassma. Kuntrarjament, l-i?vanta??i fiskali li tbatu kumpannija *parent* b?al dik fil-kaw?a prin?ipali, ji?ifieri ta' nuqqas ta' tnaqqis ta' l-imsemmija spejje?, ikun ikkumpensat permezz ta' vanta?? korrispondenti, f'dan il-ka? il-?bir ta' dividendi e?entati mit-taxxa.

40 F'dan ir-rigward, hemm lok li ji?i mfakkar li, fil-punti 28 u 21 rispettivament tas-sentenzi ?itati iktar 'il fuq Bachmann u Il-Kummissjoni vs Il-Bel?ju, il-Qorti tal-?ustizzja a??ettat li n-ne?essità li ti?i ppreservata l-koerenza ta' sistema fiskali tista' ti??ustifika restrizzjoni g?all-e?er?itar tal-libertajiet fundamentali ggarantiti mit-Trattat. Madankollu, sabiex argument ibba?at fuq ?ustifikazzjoni b?al din jista' jirnexxi, je?tie? li ti?i stabbilita l-e?istenza ta' rabta diretta bejn il-vanta?? fiskali kkon?ernat u l-kumpens ta' dan il-vanta?? permezz ta' tnaqqis fiskali stabbilit (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi ta' l-14 ta' Novembru 1995, Svensson u Gustavsson, C?484/93, ?abra p. l?3955, punt 18; ICI, i??itata iktar 'il fuq, punt 29, u Manninen, i??itata iktar 'il fuq, punt 42).

41 Issa, jirri?ulta minn e?ami tal-le?i?lazzjoni nazzjonali in kwistjoni li l-kumpanniji su??etti kollha kemm huma g?at-taxxa fil-?ermanja u li jikkontrollaw sussidjarja jew sussidjarja indiretta stabbilita f'dan l-Istat Membru jibbenefikaw fl-istess ?in kemm minn tnaqqis fiskali ta' l-ispejje? ta' finanzjament konnessi ma?-?amma ta' l-ishma tag?hom u mill-e?enzjoni fiskali tad-dividendi skond il-metodu ta' imputazzjoni tat-taxxa. Min-na?a l-o?ra, anki jekk id-dividendi li l-kumpanniji *parent* so??etti kollha kemm huma g?at-taxxa fil-?ermanja jir?ievu minn sussidjarja jew sussidjarja indiretta stabbilita fl-Awstrija huma wkoll e?enti mit-taxxa, it-tnaqqis fiskali ta' l-ispejje? konnessi ma?-?amma ta' l-ishma tag?hom huwa dejjem esklu?.

42 G?alhekk, ma jistax ji?i a??ettat, abba?i tan-ne?essità li ti?i m?arsa l-koerenza fiskali, l-argument li skond dan, g?all-kumpannija *parent* ?ermani?a li r?eviet dividendi mqassma minn sussidjarja indiretta stabbilita fl-Awstrija, in-nuqqas ta' tnaqqis ta' l-ispejje? ta' finanzjament tag?ha jag?mel tajjeb g?all-vanta??i fiskali kkostitwiti mill-e?enzjoni ta' l-imsemmija dividendi peress li, fil-ka? ta' kumpannija *parent* li tir?ievi dividendi ta' sussidjarja indiretta stabbilita fil-?ermanja, il-vanta?? fiskali li jikkostitwixxi t-tnaqqis tan-nefqi ta' finanzjament konnessi ma?-?amma ta' l-ishma tag?hom fis-sussidjarji ma tikkorrispondix, fil-fatt, g?al ebda tnaqqis fiskali fuq id-dividendi mqassma favur din il-kumpannija *parent*. Fil-fatt, kif sostna l-Gvern ?ermani? stess, f'dan l-a??ar ka?, sabiex ti?i evitata l-impo?izzjoni doppja ekonomika tal-profitti mqassma, l-issu??ettar tad-dividendi mqassma g?at-taxxa fuq il-kumpanniji hija kkumpensata mill-imputazzjoni tat-taxxa m?allsa mill-kumpannija li tqassam.

43 Bil-g?an li ti?i stabbilita l-e?istenza tan-ne?essità li ti?i m?arsa l-koerenza tas-sistema fiskali, il-Gvern ?ermani? lanqas ma jista' jargumenta billi jibba?a ru?u fuq il-fatt li l-profitti mag?mula mis-sussidjarja indiretta barranija – kuntrarjament g?al dawk tas-sussidjarja indiretta stabbilita fil-

ermanja – mhumiex taxxabli f'dak l-Istat Membru. Fil-fatt, il-le?i?lazzjoni in kwistjoni fil-kawza prin?ipali ma tistabilixxix relazzjoni bejn it-tnaqqis ta' l-ispejje? ta' finanzjament relatati ma?amma ta' l-ishma tal-kumpannija *parent* u l-profitti taxxabli tal-kumpannija sussidjarja indiretta. Minbarra dan, il-profitti mag?mula minn din is-sussidjarja indiretta li ppermettewlha li tqassam dividendi, huma su??etti g?at-taxxa fuq il-kumpanniji fl-Awstrija, kif huma taxxabli fil-?ermanja l-profitti ta' sussidjarja indiretta li g?andha s-sede tag?ha f'dan l-Istat Membru, u l-post ta' stabbiliment tal-kumpannija *parent* huwa f'dan ir-rigward irrelevanti.

44 G?all-istess ra?unijiet, il-le?i?lazzjoni nazzjonali in kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali ma tistax tkun ?ustifikata mill-prin?ipju tat-territorjalità, b?alma hija ammessa mill-Qorti fil-punt 22 tas-sentenza tal-15 ta' Meju 1997, Futura Participations u Singer (C?250/95, ?abra p. l?2471). Fil-fatt, din il-le?i?lazzjoni ma tkunx ikkunsidrata b?ala implimentazzjoni ta' l-imsemmi prin?ipju safejn hija teskludi t-tnaqqis ta' l-ispejje? ta' finanzjament inkorsi minn kumpannija *parent* so??etta kollha kemm hi g?at-taxxa fil-?ermanja u li tir?ievi dividendi li ?ejjin minn sussidjarja indiretta stabbilita fl-Awstrija min?abba l-fatt li dawn huma e?enti mit-taxxa fil-?ermanja, filwaqt li d-dividendi m?allsa lill-istess kumpannija *parent* minn sussidjarja indiretta so??etta kollha kemm hi g?at-taxxa fil-?ermanja u li jkollha l-uffi??ju re?istrat tag?ha f'dan l-Istat Membru jibbenefikaw ukoll permezz tal-metodu ta' imputazzjoni tat-taxxa m?allsa mill-kumpannija li tqassam, minn e?enzjoni b?al din.

45 Sabiex ti?i ??ustifikata l-le?i?lazzjoni nazzjonali in kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, il-Gvern ?ermani? lanqas ma jista' jinvoka l-fatt li din tillimita ru?ha li timplimenta poter ta' impo?izzjoni previst fl-Artikolu 4(2) tad-Direttiva 90/435, li jag?ti lill-kull Stat il-possibilità li jipprovdi, meta kumpannija *parent* tkun ir?eviet profitti mqassma minn sussidjarja stabbilita fi Stat Membru ie?or – profitti li l-ewwel Stat Membru jkun jew naqas milli jintaxxa, jew ikun intaxxa dan il-qlig? filwaqt li jkun awtorizza lill-kumpannija *parent* tnaqqas mill-ammont tat-taxxa dovuta tag?ha dik il-parti tat-taxxa m?allsa mill-kumpannija sussidjarja li jkollha x'jaqsam ma' dawn il-profitti –, li l-ispejje? konnessi ma' din i?-?amma ta' l-ishma ma jistg?ux jitnaqqsu mill-profitti tal-kumpannija *parent*. Fil-fatt, indipendentement mid-domanda dwar jekk din id-direttiva tapplikax g?all-ka? in e?ami, possibilità b?al din tkun e?er?itata biss fir-rigward tad-dispo?izzjonijiet fundamentali tat-Trattat, f'dan il-ka? l-Artikolu 52 tieg?u.

46 Peress li ma ?iex stabbilit li l-le?i?lazzjoni nazzjonali in kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali hija ??ustifikata min?abba ra?unijiet ?ari ta' interess ?enerali, je?tie? li ji?i konkluz? li l-Artikolu 52 tat-Trattat jipprekludi le?i?lazzjoni b?al din.

47 Safejn din il-le?i?lazzjoni tapplika g?all-fatti li se??ew fl-1994, g?andha ssir referenza g?ad-dispo?izzjonijiet dwar il-libertà ta' l-istabbiliment b?al dawk li jinsabu fil-Ftehim ?EE.

48 Kif jippre?i?a l-Artikolu 6 tieg?u, id-dispo?izzjonijiet ta' dan il-ftheim, safejn huma identi?i fis-sustanza g?ar-regoli korrispondenti tat-Trattat u ta' l-atti adottati b'applikazzjoni ta' dan, g?andhom, fl-implimentazzjoni u l-applikazzjoni tag?hom, ji?u interpretati skond il-?urisprudenza rilevanti tal-Qorti qabel l-iffirmar ta' dan il-ftheim. Min-na?a l-o?ra, kemm il-Qorti kif ukoll il-Qorti ta' l-EFTA rrikonoxxew il-?tie?a li jassiguraw li r-regoli tal-Ftehim ?EE, li huma fis-sustanza identi?i g?al dawk tat-Trattat, ikunu interpretati bl-istess mod (is-sentenzi tal-Qorti tal-?ustizzja tat-23 ta' Settembru 2003, Ospelt u Schlössle Weissenberg, C?452/01, ?abra p. l?9743, punt 29, u ta' l-1 ta' April 2004, Bellio F.lli, C?286/02, ?abra p. l?3465, punt 34; ara ukoll is-sentenza tal-Qorti tal-?ustizzja EFTA tat-12 ta' Di?embru 2003, EFTA Surveillance Authority vs L-I?landa, E?1/03, EFTA Court Report, p. 143, punt 27).

49 G?andu ji?i rilevat li r-regoli li jipprekludu r-restrizzjonijiet g?al-libertà ta' stabbiliment li to?ro? mill-Artikolu 31 tal-Ftehim ?EE huma identi?i g?al dawk li jimponi l-Artikolu 52 tat-Trattat.

50 F'dawn i?-?irkostanzi, ir-risposta g?ad-domanda mag?mula g?andha tkun li l-Artikoli 52 tat-

Trattat u 31 tal-Ftehim ?EE g?andhom ji?u interpretati fis-sens li jipprekludu le?i?lazzjoni ta' Stat Membru li teskludi t-tnaqqis fiskali ta' l-ispejje? g?al finanzjament mag?mula minn kumpannija *parent* so??etta kollha kemm hi g?at-taxxa f'dan l-Istat g?all-akkwist ta' ishma f'sussidjarja meta dawn l-ispejje? huma konnessi ma' dividendi li huma e?enti mit-taxxa min?abba l-fatt li huma provenjenti minn sussidjarja indiretta stabbilita fi Stat Membru ie?or jew fi Stat li huwa parti g?all-imsemmi ftehim, filwaqt li t-tnaqqis ta' dawn l-ispejje? hija permessa meta dawn huma relatati ma' dividendi m?allsa minn sussidjarja indiretta stabbilita fl-istess Stat Membru b?al dak ta' l-uffi??ju re?istrat tal-kumpannija *parent* u li, fir-realtà, tibbenefika ukoll minn e?enzjoni tat-taxxa.

Fuq l-interpretazzjoni tad-dispo?izzjonijiet dwar il-moviment liberu tal-kapital

51 Peress li d-dispo?izzjonijiet tat-Trattat u tal-Ftehim ?EE dwar il-libertà ta' stabbiliment jipprekludu le?i?lazzjoni nazzjonali b?al dik in kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, mhuwiex ne?essarju li ji?i e?aminat jekk id-dispo?izzjonijiet tat-Trattat dwar il-moviment liberu tal-kapital jipprekludux ukoll din il-le?i?lazzjoni.

Fuq l-ispejje?

52 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni ta' l-osservazzjonijiet lill-Qorti, barra dawk ta' l-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, il-Qorti tal-?ustizzja (L-Ewwel Awla) taqta' u tidde?iedi:

L-Artikolu 52 tat-Trattat KE (li sar, wara emenda, l-Artikolu 43 KE), u l-Artikolu 31 tal-Ftehim dwar i?-?ona Ekonomika Ewropea, tat-2 ta' Mejju 1992, g?andhom ji?u interpretati fis-sens li jipprekludu le?i?lazzjoni ta' Stat Membru li teskludi t-tnaqqis fiskali ta' l-ispejje? g?al finanzjament mag?mula minn kumpannija *parent* so??etta kollha kemm hi g?at-taxxa f'dan l-Istat g?all-akkwist ta' ishma f'sussidjarja meta dawn l-ispejje? huma konnessi ma' dividendi li huma e?enti mit-taxxa min?abba l-fatt li huma provenjenti minn sussidjarja indiretta stabbilita fi Stat Membru ie?or jew fi Stat li huwa parti g?all-imsemmi ftehim, filwaqt li t-tnaqqis ta' dawn l-ispejje? hija permessa meta dawn huma relatati ma' dividendi m?allsa minn sussidjarja indiretta stabbilita fl-istess Stat Membru b?al dak ta' l-uffi??ju re?istrat tal-kumpannija *parent* u li, fir-realtà, tibbenefika ukoll minn e?enzjoni tat-taxxa.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: il-?ermani?.